

Co i jak chronić w Puszczy Białowieskiej – polemika z tezami J. Hilszczańskiego i T. Jaworskiego

What and how to protect in the Białowieża Forest – a response to J. Hilszczański and T. Jaworski

TOMASZ WESOŁOWSKI¹, BOGDAN JAROSZEWICZ², RAFAŁ KOWALCZYK³, ANNA KUJAWA⁴, JERZY M. GUTOWSKI⁵

¹ *Pracownia Biologii Lasu
Uniwersytetu Wrocławskiego
60–335 Wrocław, ul. Sienkiewicza 21
e-mail: tomasz.wesolowski@uwr.edu.pl*

² *Białowieża Stacja Geobotaniczna
Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego
17–230 Białowieża, ul. Sportowa 19
e-mail: b.jaroszewicz@uw.edu.pl*

³ *Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk
17–230 Białowieża, ul. Stoczek 1
e-mail: rkowal@ibs.bialowieza.pl*

⁴ *Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego
Polskiej Akademii Nauk
60–809 Poznań, ul. Bukowska 19
e-mail: annakujawa@poczta.onet.pl*

⁵ *Rada Naukowa Białowieskiego Parku Narodowego
17–230 Białowieża
e-mail: leioderus@poczta.fm*

Słowa kluczowe: integralność naukowa, ochrona różnorodności biologicznej, ochrona procesów, lasy naturalne.

W artykule polemizujemy z tezami zawartymi w pracy J. Hilszczańskiego i T. Jaworskiego „Ochrona bioróżnorodności Puszczy Białowieskiej w kontekście dynamiki naturalnych i sztucznych zaburzeń” opublikowanej na łamach „Sylwana” w roku 2018. Hilszczański i Jaworski uznają, że w świetle nieprzewidywalności zaburzeń naturalnych, priorytetem ochrony Puszczy Białowieskiej powinno być zachowanie jej bogactwa gatunkowego poprzez aktywną gospodarkę leśną. Argumentację skupiają głównie na gatunkach nieleśnych, występujących w Puszczy Białowieskiej w wyniku działań antropogenicznych. Hilszczański i Jaworski kwestionują zasadność ochrony procesów ekologicznych i biologicznych (kryterium IX światowego dziedzictwa UNESCO) jako podstawy ochrony Puszczy Białowieskiej. Prezentują swoje opinie tak, jakby to były udokumentowane fakty i ignorują rezultaty niezgodne z ich tezami. Używając danych źródłowych prostujemy stwierdzenia Autorów, wykazujemy, że Puszcza Białowieża jest najlepiej zachowanym, unikatowym lasem, wyjątkowość którego może być zachowana przez ochronę procesów naturalnych. Argumentujemy, że ochrona procesów powinna być podstawowym sposobem ochrony na całym obszarze Puszczy Białowieskiej, a ochrona czynna powinna być stosowana jedynie lokalnie, w odniesieniu do siedlisk i gatunków pochodzenia antropogenicznego.